

SLOVENSKI NAROD.

iznaka vsak dan svečer izvzemši nedelje in praznike ter veja po poštih prejemar na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 3 K, na pol leta 12 K, na četr leta 5 K, na en mesec 2 K; Kdor hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četr leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemško celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko zelo leto 30 K. — Na naročbo bres istodobne včasilične naročnine se ne osira. — Za osmanila se plačuje od petrostopnje petti-vrste po 14 h, če se osmanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat.

— Dopisi naj se izvole frankovati. — Rekspisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knaflovih ulicah št. 5. — Upravnitvemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osmanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 84.

Ljubljanskega škofa skrb za mladino.

Nekdo je moral povedati ljubljanskemu škofu, Nj. prevzetenosti gospodu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču, da je, kakor je pač že tako nanesel časa tok, dandanes pravzaprav tudi časopisje važen faktor pri vzgoji mladine. In ta modra glava, ta Kolumb v odkrivjanju modernih vzgojnih sredstev, je imel precej prav s to svojo pončno trditvijo. Samo da je v svoji raznetosti prehitro končal s pripravovanjem svojega mnenja. Kot dober in prepudren mož bi bil moral Nj. prevzetenosti svojo misel izpeljati prav do konca, tako da bi je čisto do pike razložil, kako si on, ki ga imenujemo prebrisano glavo, misli uveljavljanje in eksploriranje dragocenih idej. Da je storil tako, bi bil obvaroval svojega učencev na škofovski stolici prenaglijenosti iz vseh njenih nerodnih posledic. Tako pa se je moral zgoditi, da vročekrveni in za delo prevneti (in kdor se hitro vname, se hitro prismodi!) škof ljubljanski te ideje ni preudaril niti toliko, da bi mu moglo postati jasno, da velja časopisje kot vzgojni faktor edinole za ono mladino, ki je že odrasla šolski klopi in ki je ravno kar na potu, da postane samostojen mož, samostojna žena. Normalno mislečemu človeku niti izdaleka ne bode prislo na misel, da bi kot vzgojno sredstvo politične dnevnike v roke dajal otrokom, šolski deci, ker večisto natanceno, da taki listi za to urejeni niso. Gospod dr. Anton Bonaventura Jeglič pa so, kakor smo že poročali, od nove v glavo jim zasajene ideje prevneti odredili, da se šolski deci o prilikih prvega sv. obhajila kot napotek v bodočnost, ki naj bode boljša nego je bila preteklost, poleg sv. potpotnice da še po en izvod »Slovenca«, menda ravno tisto številko, v kateri se s časnikarsko vestnostjo poroča o starci pesmi Eulenburg.

Nekdo torej je škofu povedal o vzgojni važnosti časopisja in škof je pograbil to idejo tako, da je, kakor vidimo, takoj prvi pot zavozil na tir, ki je ravno nasproten onemu, po katerem se giblje resno, od države inavgurirano gibanje za oskrbovanje mladine. No, pa saj ni bilo drugače mogoče.

Dal si je sestaviti o skribi za mladino specialet referat in o tem vprašanju na zadnji dekanski konferenci at ljubljansko škofijo na lastna usta

poročal na način, iz katerega mora vsakomur postati jasno, da ljubljanskemu škofu ni do resnične vzgoje, do etične vzgoje mladine, da mu je marveč titulus »skrb za mladino« le nadvse dobro došla pretveza, da lovi novega naraščaja za svojo S. L. S. »Opozorjam vas,« je dejal, kakor posnemamo iz »Škofjskega lista«, »na mladinski list »Mladost«. Začeli so ga izdajati goreči laiki in vneti duhovniki. Namenjen je za kmečko in dijaško mladino. Čuti se pa, da bo ostal le za naše mladene po deželi; za dijake se bo moralno drugače pre-skrbeti, na kar se že misli in se pravde delajo. »Mladost« ima že nad 2000 naročnikov; širite jo med mladenci, da nam jih ne prevzamejo liberalni učitelji z listom, ki ga tudi za mladene snujejo. Osovimo si teden in držimo ga!«

Spesava »Mladost« torej jedva zadost, je za »mladene po deželi«, to je izprevidel celo ljubljanski škof sam. Zato treba za dijaško, to se reče, za srednješolsko mladež, ustaviti nov, poseben list. Da se ne gre za visokošolsko mladino, je evidentno, ker je ta že preskrbljena z lastnim listom. Srednješolski mladeži torej je namenjen list, ki ga je šele ustavoniti. In med najzornejšo mladino že se bode po iniciativi višjega duhovnega pastirja samega sejala ljuljka sovrašta, ki se poraja iz razlik osebnega naziranja odnosno mladinskih simpatij in antipatij in ki je tem opasnejša, čim mlajša je duša, v kateri se je ta ljuljka razpasla. Škof Jeglič nima prav nobenega pomisleka, zakaj svojih političnih polipskih rok ne bi stegal uprav v otroška leta nazaj: samo da se ujame kolikor močno veliko število naraščaja. Da bi to svoje več nego brezčutno početje vsaj nekoliko maskiral, se je osmeli do trditve, da treba uvesti vso to takško, ker »segajo zapeljevanje mladine do druge šole nazaj.«

Krono svoji skribi za mladino pa je škof Jeglič nadel s tem, da je svoje podložnike oficialno pozval, da naj volumnio in denuncirajo vsakogar in vse, kar bi se slepo ne pokoraval njegovim skribi z mladino. »Po zaupnih osebah pazite na knjige in liste, ki se bolj ali manj skriva razširjava. Zasedujte posebno delovanje dijakov, akademikov in učiteljev! Vigilie!« — Umeje se po sebi in zgodovina slovensko - klerikalnega denuncijantstva nam priča, da se to volumnjenje ne bode omejevalo edinole na duhovnike, da se bode marveč širilo v vse kroge, najgloblje in najda-

kupičskih zadeyah?« je vprašala, ker tudi nji nič pametnejšega ni prislo na misel.

»Da... pravzaprav da,« je odgovoril mlađi mož.

Oba sta bila v zadregi, oba sta čutila, da sta zašla v siten položaj in začela neroden pogovor. Pogledala sta si v oči in pogledi hitro pobesila, čuteč, da izražajo preveč topote.

»Sicer pa nisem po poklicu kupčevalec,« je po kratkem molku povzel mlađi mož, »in tudi v lastnih kupičskih zadeyah nisem prišel k vašemu gospodu stricu, kakor ste imenovali gospoda Mesesnela...«

»Da, moj stric je,« ga je prekinila gospodična.

Zopet je nastal molk, a trajal je komaj nekaj trenotkov, ko so se odprla vrata na drugem koncu stanovanja in se je na njih pojavila kakih 28 do 30 let stará dama, preprosto, a izborna oblačena ter zaklicala v dvorano:

»Gospodična Ada... pridite že vendar.«

Med tem pozivom se je dama približala nekoliko korakov. Mlađi mož je bil dvignil glavo in gospodični Adi se je zazdeleno, da sta se tuji obiskovalec in njena vzgojiteljica pogledala z izrazom presenečenja. Ta izraz je sicer takoj izginil, a gospodični Adi je to, kar je videla, zastovalo, da si je rekla: Ta dva se morata poznati, pa hočeta to prikriti.

LISTEK.

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalej.)

Mlađi mož je čutil, da je njegov položaj zdaj že sitnejši, kakor je bil poprej. Ne da bi se kaj premisljeval, je naglo storil nekaj korakov v smere proti tičniku, pri katerem se je mudila gospodična.

»Oprostite, gospodična... moja nerodnost...« Mlađi mož, dasi vajan družabnega občevanja, ni mogel naprej. Zastala mu ni samo beseda, zastale so mu tudi misli in jezik se je sam nase tako, da je ves zardel.

»Moja navzočnost vam je pač neprijetna,« je menila gospodična, ki se je končno odvrnila od tičnika in se polagoma približala tujcu.

»Ali... kaj vendar mislite..., gospodična,« je v največji zadregi vzkliknil obiskovalec.

»Potem prosim, oprostite, da se nisem prej spomnila svoje dolžnosti,« je ljubezivo rekla gospodična. »Gost ste mojega strica; ne zamerite, da vam že poprej nisem nudila sedeža. Prosim!«

Pokazala je na stol in se sama vsebila na zoto teč pogumno začela pogovor s tujim gospodom.

Obiskovali ste mojega strica v

kupičskih zadeyah?« je vprašala, ker tudi nji nič pametnejšega ni prislo na misel.

»Da... pravzaprav da,« je odgovoril mlađi mož.

Oba sta bila v zadregi, oba sta čutila, da sta zašla v siten položaj in začela neroden pogovor. Pogledala sta si v oči in pogledi hitro pobesila, čuteč, da izražajo preveč topote.

»Sicer pa nisem po poklicu kupčevalec,« je po kratkem molku povzel mlađi mož, »in tudi v lastnih kupičskih zadeyah nisem prišel k vašemu gospodu stricu, kakor ste imenovali gospoda Mesesnela...«

»Da, moj stric je,« ga je prekinila gospodična.

Zopet je nastal molk, a trajal je komaj nekaj trenotkov, ko so se odprla vrata na drugem koncu stanovanja in se je na njih pojavila kakih 28 do 30 let stará dama, preprosto, a izborna oblačena ter zaklicala v dvorano:

»Gospodična Ada... pridite že vendar.«

Med tem pozivom se je dama približala nekoliko korakov. Mlađi mož je bil dvignil glavo in gospodični Adi se je zazdeleno, da sta se tuji obiskovalec in njena vzgojiteljica pogledala z izrazom presenečenja. Ta izraz je sicer takoj izginil, a gospodični Adi je to, kar je videla, zastovalo, da si je rekla: Ta dva se morata poznati, pa hočeta to prikriti.

Ada se je zaman trudila, da bi pripravila gospo Katarino do odgovora. Zazdeleno se ji je, da je gospa Katarina celo resnejša kakor je na vse dni in da jo dela nejevoljno to izpraševanje, kar je v Adi samo utrdilo prepričanje, da se njena vzgojiteljica in tuji mlađi mož poznata, pa hočeta to prikriti.

Vzgojiteljica se je z lahkim poklonom poslovila od mladega gosta in je odšla. Ada ji je sledila počasnih korakov, a prišedla do vrat si ni mogla kaj, da bi se ne ozrla še enkrat nazaj, tako ljubo, da je mlademu mlađu vtrepelalo sreco.

V naslednjem trenotku je bila Ada že pri vzgojiteljici.

»Ta mlađi mož se mi zdi jako simpatičen,« je začela Ada in je skrivoma opazovala, kak vtišk napravijo njene besede.

»Mogoče,« je lakonično odgovorila gospo Katarina.

»Če se ne motim, ni bil še nikdar pri nas,« je trdrovratno nadaljevala Ada, »vsaj jaz ga še nisem videva. Ali ste ga morda vi kdaj videli?«

»Ne,« je ravno tako kratko kakor poprej odgovorila gospo Katarina.

»Trgovec mi, to mi je sam priznal,« je nadaljevala Ada, dasi je videla, da se vzgojiteljica neče pogovarjati o tujcu. »A kdo utegne potem biti?«

Ada se je zaman trudila, da bi pripravila gospo Katarino do odgovora. Zazdeleno se ji je, da je gospa Katarina celo resnejša kakor je na vse dni in da jo dela nejevoljno to izpraševanje, kar je v Adi samo utrdilo prepričanje, da se njena vzgojiteljica in tuji mlađi mož poznata, pa hočeta to prikriti.

Ta tuji mlađi mož se je bil po

lje naokrog pa segalo med mladino samo. Kdor ve, kakšne sadove rodi takšno officialno, od zgoraj v življenje prizvano in negovan vohunstvo in denuncijantstvo, ne bode mogel najti dosti ostrih izrazov, da obsodi to več nego gnušno početje ljubljanskega višjega duhovnega pastirja.

—

Ne gre se za vzgojo mladine, za vzgojo resničnih osebnosti; za to se gre, da se S. L. stranki z novimi limanicami nalovi novega naraščaja, ki bo tem zanesljivejši, ker se mu bodo reakeionarne ideje vcepale in ker se mu bode vsakršno samostojno in razsodno mišljenje izpodrezavalo že iz vseh početkov. Edino za to se gre škofu in iz tega vzroka mu nimar, ali s svojo »skrbjo za mladino« ravno to mladino duševno zastruplja in ugonablja. Samo da bo naraščaj, samo da je kvantitet, ki more ob splošni in enaki volilni pravici preglasovati vsak drug kontingen, — kaj duhovnem pastirjem mar kvaliteta.

—

Dunaj, 27. julija. Sekcijski načelnik v skupnem ministrstvu Horowitz, čigar mnenje o vplivu dogodkov v Turčiji na Bosno so včeraj reproducirali razni listi, izjavlja, da je pač o tej stvari govoril z nekim časnikarjem, da pa ni upravičen dajati programatične izjave o namerah bosanskih uprave.

—

Dogodki na Turškem.

Konec revolucionarnega gibanja v Macedoniji?

Solun, 27. julija. Ko se je proklamirala ustava, so vse grške revolucionarne čete iz okolice bitoljskega prišle v mesto ter položile orožje. Tudi bolgarske čete so odložile orožje. 26. četrtikov, med njimi znani Sandanski, je 25. t. m. prišel v Nebrekov, kjer jih je vse prebivalstvo, Turki, Bolgari in Grki, navdušeno sprejelo.

—

Manifestacije v Carigradu in Solunu.

Carigrad, 27. julija. Včeraj je ljudstvo priredilo navdušene manifestacije pred Jildiz Kioskom. Veliki vezir Said paša in prvi sultanov tajnik sta se v vladarjevem imenu zahvaljevala za ovacije. Manifestacije so trajale vso noč, ne da bi jih zavirala policija. Na javnih trgih so bili shodi, kjer so razni govorniki priporočali pobratimstvo med mohamedanci in kristjanji.

—

Carigrad, 27. julija. Listi priobčujejo officialen razglas, da je sultanova odločna volja, da se ustava izvede do zadnje črke. Sultanov irade ukazuje, da se imajo volitve v parlament nemudoma razpisati in izvesti. Po členu 43. ustave se parlament skliče 1. novembra.

—

Cari grad, 27. julija. Izšel je sultanov irade, ki ukazuje, naj se primerni prostori za zasedanje parlamenta pripravijo in urede na sultanove stroške.

—

Odprava cenzure.

Carigrad, 27. julija. Cenzura za brzovaje je z današnjim dnem odpravljena.

Carigrad, 27. julija. Vsled odprave cenzure je naklada časopisa silno narastla. Občinstvo se na ulicah kar trga za liste in plačuje za njene štirikratno ceno.

Angleško-ruska reformna akcija.

Carigrad, 27. julija. List »Sabah« priobčuje članek, v katerem piše, da mora sedaj reformna akcija Rusije in Angleške v Macedoniji odpasti, ker so z ustavo dane vsem državljanom brez razlike na rodnosti in veroizpovedanja enake

vam ni znano, da obravnavam v kupičskih stvareh samo v svojem kompozitorju.«

»Oprostite,« je odgovoril mlađi mož nekoliko razdražen vsled tega malo vladnega in še manj olikanega sprejema. »Mudilo se mi je...«

»Nič za to,« je odmahnil Mesesnel. »Zakaj se pa gre?«

»Moj prijatelj vam mora jutri vrniti tisoč kron, ki ste mu jih posodili in vas prosi po meni, da bi za denar potpeli

pravice in zagotovljene reforme za vso državo.

Dunaj, 27. julija. V poučenih krogih ni znano, da bi Rusija in Anglija umaknili svojo noto glede reformne akcije v Macedoniji. Splošno se sudi, da bosta Anglija in Rusija svojo reformno akcijo pač začasno sistirali, ne pa definitivno opustili.

Minister Pichon o dogodkih na Turškem.

Petograd, 27. julija. Listi priobčujejo interview s francoskim ministrom zunanjih del, Pichonom, ki se je izjavil, da so dogodki na Turškem zelo nevarni za evropski mir. Pichon dvomi o eksistenci kakšne tajne pogodbe med Turčijo in Avstro-Ogrsko, pač pa je prepričan, da vpliva Nemčija na turško vlado in na sultana. Francija bo z vso vnenom podpirala angleško-ruske reformne predloge glede Macedonije.

Iz Perzije.

London, 27. julija. Iz zanesljivega vira dohaja vest, da se šah pogaja z rusko banko radi najetja novega posojila. Šah bi si rad izposodil 12 milijonov krov. Včeraj so v sahovem taboričnu justificirali zopet dvojitelja narodne stranke.

Predsednik Fallieres v Revelju.

Revelj, 27. julija. Francosko brodovje je dospelo semkaj ob 3. pooldni, spremljano od russkih vojnih ladij. Ruski minister zunanjih del, Izvoljski je pozdravil predsednika Fallieresja in nato odšel z njim na carsko jahto »Standart«, kjer sta jih pričakovala car in carica. Sprejem je bil izredno prešern. Fallieres je ostal na jahti 10 minut. Takoj nato je car Nikolaj vrnil poset, ki je trajal eno uro. Med posetom sta konfirala ministra Izvoljskega in Pi-

Dopisi.

Iz brdskega okraja. Cena živini je padla in tudi mesarji so ponekod znižali cene. Celo v Ljubljani se sekalo meso 3. vrste po 96 vin., katero meso je seveda bolje kakovosti kakor na deželi. V Lukovici pa oče Skole kar ne more iz starega tira. Še norčeje se iz kmeta, ki mu ponuja živinčeve. Kupi je za vsako njemu ljubo ceno, meso pa sekaj brez razločka po 1 K 8 v. klg. V Lukovici vprašujejo z ogorčenjem, če so občinsku zastopu te razmere znane in je li gospod župan pri volji nastopiti proti takemu početju ter uveljaviti tako ceno mesa, ki je primerna ceni živine, samovoljniosti našega mesarja pa narediti koncem s tem, da se postavi občinska baraka, kjer naj ima vsak občinar pravico meso svojega živinčeta razprodati. Tudi v Dobu se gode take reči. V St. Vidu pa je župan ukrenil, da sme vsakdo živino, ki se je ne upa čez zimo preživeti, doma zaklati ter meso razprodati. Pretečeni teden se je že tako začelo. Zaklalo se je dvoje živinčet ter v 24 urah med domačimi prodalo po 90 vin. klg. Izkazalo se je, da sta se posestnika izognila precejšnje izgube, ker so mesarji za živinčeta poprej obetali ravno polovico skupička, ki sta ga posestnika pozneje napravila. Zdaj se bo tako klapo vsak teden vedno pri drugi hiši in tako se bodo hlevi do malega izpraznili, mesarji pa bodo spoznali, da se ne damo odirati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. julija.

»Čuki« v Škofji Loki. Samo v deliriju je človek vstanu spisati tako gorostasne budalosti, kakor jih je načenjal škofov organ o klerikalnem nadlegovanju. »Slovenec« bi ta shod rad predstavljal kot znamenit dogodek, kot vlevačen pojav v našem javnem življenju, dočim je bil le navaden shod, združen z velikanskim pijančevanjem. Saj to ve vsakdo, da spravijo duhovniki če treba tudi še več tisoč ljudi na noge, a teh ljudi ne vodi nobene ideja, teh ljudi ne spaša nobeno prepričanje, ti ljudje so le backi, ki se pokoravajo svojim duhovnikom in grdo slepo za njimi, kamor hoče. Massa slovenskega naroda je v omiki pač zaostala in dokler bo ta masa na tako nizki stopnji kulturne, bodo duhovniki z njo počeli, kar bodo hoteli. Nagnali so torej duhovniki svojih backov v Škofjo Loko in ti ljudje so se po svoje dobro imeli. Če vprašaš takega izletnika, kako je bilo v Škofji Loki, ti ne ve drugega reči kakor: »Prokleti smo ga pili.« — »Primojuš, tako smo bili pijani, da so se nam svetniki prikazovali.« Ze pogled na te izletnike je kazal, da večinoma ne vedo, po kaj gredo v Škofjo Loko. Pripravili so se za ta izlet, kakor za koko romanje. Vsak drugi je imel culico pod pazu. Jedro teh izletnikov so bili »Čuki«. Boljši bi bilo zanje, da so ostali do-

ma. Prišli so kazati svojo mizerijo. »Ali so to sploh fantje!« so vpraševali Ločani. »To so vendar same škarne.« Res, ti »Čuki« so same škarne, telovaditi pa že prav čisto nič ne znajo. Idrijski otročički so v Logatu pokazali, da znajo več kot ti »Čuki«. Ker je klerikalno časopisje zadnjih časov kar besno tolklo ob boben reklame za te »Čuke«, so ljudje mislili, da se bodo vendar vsaj nekoliko postavili. A kako razočaranje. »Sokoli so imeli v zadnjih tednih tri samo lokalne zlete, namreč v Logatcu, v Konstanjievici in v Tržiču. Teh lokalnih zletov so se udeležila samo sokolska društva dotičnega okrožja, a na vsekm je bilo vec telovadcev — dasi ljubljanski Sokoli niso nikjer telovadili — kakor pa na splošnem shodu v Škofji Loki, kamor so prišli »Čuki« iz vseh slovenskih pokrajin. Samo na Gorenjskem, samo na Dolenjskem ali samo na Notranjskem imajo Sokoli več telovadcev kakor »Čuki« po vsem Slovenskem skupaj. O telovadski izvezbanosti »Čukov« pa sploh ni govorimo. Kar so »Čuki« pokazali v Škofji Loki, to sploh ni telovadba, to je okornič in nerodno zverjanje ljudi, ki za telovadbo nič smisla nimajo. Iz čukarije ne bo nič — to se je pokazalo v nedeljo v Škofji Loki. — O nedeljski čukovski slavnosti smo prejeli slednji dopis: Nedeljska čukovska procesija v Škofjo Loko je bila res vredna, da bi prišla med humoristične kinematografske slike. To van je bil prizor kar za bogove! »Čila« katoliška mladina jo je rezala po sredi ceste vsa namešana. Na vsak drugi ali tretji čveterostop je prišel en uniformiranec, drugače so bili pa »Čuki« vsi civilni ljudje. Ta je bil v belkasti obleki in se je videlo, da jo je primahal z Goriškega, oni je bil zelen od nog do glave, ker je zastopal zeleno Štajersko. Tretji je nosil irhaste hlače, rjav »pruštof« ter za klobukom na tri ogle »fedre«, da se je videlo, da je gorenjska kri. Da se fantiči, ki so bili večinoma stari po 14 in 15 let, ne izgube v tem kraju, imeli so vodnika na konju. Jeločnik iz Ljubljani si je izposodil konja, pa ga ni znal jahati. Parkrat ga je žival kar hotela stresti na tla. No, slavni vitez se je oprijel grive, da ni telebnil na zemljo med dva fajmoštra, ki sta z njim vodila procesijo. Ob kraju so »čukovsko« »armado« (!) stražili častiti gospodje kaplani. Vsak izmed teh je imel po par varovancev. Kdor je gledal vso to procesijo, napravila je nanj vtisk, kot bi videl Buffalo Billa z njegovimi Indijanci in drugo od vseh vetrov znešeno četo. Ko so jo »Čuki« primahali do mesta, so obstali, zdaj eden, zdaj eden. To je namreč katoliška vzorna železna disciplina! Fantiči, ki so imeli seboj culice in v culicah okreplila želodeca, so tukaj porabili odmor in jeli jesti, kar je imel kdo seboj. Kaj disciplina, če je pa človek tako nazarensko lačen in zbit! Tudi gospodje poveljniki niso imeli nič zoper to. Po okrepčanju je šla stvar naprej na glavni trg, kjer je bila maša in katere se menda »Čuki« preje niso udeleževali, dokler niso bili »Čuki«. Pri maši je bil vitez Jeločnik ves čas na konju, potem mu je pa hlapec, katerega gospodarja je bil konj, vzel žival, češ, da je do sti njegovih skrbni za nenavadnega jahača. Jeločnik je moral žalosten splezati s konja in ga potem ves dan nič več imel pod seboj. Pri slednji veselici pri Balantu so »Čuki« prišli v svoj element. Cel dan so se parili po solneu, a bi si zdaj ne privoščili. Tudi častiti gg. kaplani so bili tiste, ki ga mnogim, zato so se potem dogajali razni zanimivi prizori. Odhod iz Skofje Loke je bil ravno tako klavern kot je bil prihod. »Čuki« so se sicer nekaj jezik, neka ženska je vplila: »Živijo liberalna smrt«, a prelepo pesem o čuku so morali vseeno poslušati. Ko so prispevali »Čuki« v Ljubljano, pogrešili so enega izmed gospodov kaplanov. Ker se je bil mož zelo nalezel v Škofji Loki raznih dobroter in ker je vstopil v wagon, so bili vsi prepričani, da je padel iz voza, zato so ga šli iskat po progi. Da so kot romarji odšli s postaje v Ljubljani, ni seveda nič čudnega. Iz cele Ljubljane je bilo samo devet uniformiranih »Čukov«, od drugod pa po eden ali dva ali trije. Mizerija, sama mizerija.

Prezidava južnega kolodvora v Ljubljani se začne še letos. Najprej se napravi podvoz na Martinovi cesti, potem se položa one nove kolesnice, ki so potrebne, da se osobni promet loči od tovornega in končno se

sezida novo postajno poslopje ter na pravijo ostrovni peroni. Da se dela niso prej pričela, kriva je okoliščina, da še niso bila končana pogajanja z železniškim ministrtvom glede prispevka c. kr. državnih železnic. Sedaj je tudi to vprašanje rešeno, in sicer tako, da prevzamejo državne železnice 30% vseh stroškov. »Slovenec« je še pred nedavnim poročal, da je prezidava ljubljanskega južnega kolodvora sploh odložena ter je o tej prilik, kakor je to že njegova navada, napadel župana Ivana Hribarja. Radovedni smo, kaj ta žurnalistično poštenjak poreče sedaj; posebno, ako mi povemo, da ima za končno rešitev te pereče zadeve ravno župan Hribar dokaj zaslug.

Učiteljske vesti. Definitivna učiteljica v St. Janžu na Dravskem polju Marija Lopar in je premesčena v Polzelo. V Braslovče pride za definitivnega učitelja dosedanja okrajni pomožni učitelj za laški okraj Ivan Peherak.

Zrelostni izpit je napravil na varazdiški veliki gimnaziji g. Ant. Novacan iz Trnovelj pri Celju.

Velika vrtna veselica pri Plankarju. »Gospodarsko napredno društvo za št. jakobske okraj« je priredilo, kakor je obljudilo, v nedeljo po poldne in zvečer pri Plankarju na Dolenjski cesti ob prilikah žegnanja pri Sv. Jakobu veliko vrtno veselico z lepim sporedom in lepim usphemom, gmotnim in moralnim. Dasi se je vprav ob pričetku veselice usuldež za par minut, vendar se je obširni in senčnati Plankarjev vrt, ki ga je jasno okusno okrasil z zastavami gosp. Šeber, hitro polnil in napolnil do zadnjega prostora. Zabava se je koj v začetku razvila vsestransko. Pa je bilo tudi obilno preskrbljeno zanjo. Na veseličnem prostoru so bili postavljeni šotori za bazar in lect, slăšice, koriandoli, šampanjec in dobitke. V prvih štirih so prodajale ročoljubne dame in sicer gospo in gospodične, oni za dobitke je bil pa v oskrbi g. Kopitarja. Sodelovalo pa so gospo Bergantova, Bratušova, Pibernikova, Šebranova in Zalaznikova ter gdene Tinca Bogatajeva, Marija in Josipina Cotmanovi, Fani Čarmanova, Anica Gantarjeva, Josipina in Pavla Gostičevi, Angela Maličeva, Marija Maranova, Mani Mikličeva, Josipina Peterelova, Minka Pogačnikova, Albina Radeževa, Angela Trebarjeva, Josipina Vrhunčeva in Marija in Uršika Žurajevi. Večina gospic je prodajala etvlice in številke za srečolov na dobitke in s svojo ljubeznivostjo in požrtvovalnostjo doseglala lepih uspehov, da je šlo vse rado in hitro v denar. Dobitki so bili nekateri prav krasni in gre darovatljem vsa hvala zanje, nabiralkam pa, da so jih toliko nabrale. Za druge potrebe občinstva je skrbelo pred vsem pevsko društvo »Slavec«, ki je po že prirojeni navadji zapelo par prav krasnih pevskih točk in želo vsestransko odobravanje. Godba iz Mengša je neumorno svirala. Kogar so pa srbeli podplati, odšel je skozi bohinjski predor na plešišče, kjer je igrala posebna godba in kjer so se vrteli mnogoštevilni pari od začetka do konca veselice. Pred veseličnim prostorom je stal velikanski mlaj, s katerega je gibčen plezalec pobral par lepih dobitkov, ko se je pa storil mrak, prizgal se je veličasten umetlen ogenj. Na veseličnem prostoru se je ob 8. dražbal nedolžen janček in se izdražbal za 25 K. Kakor rečeno, se je zabava razvila kaj kmalu vsestransko. Veseli pesmi improviziranih zborov so se glasile, tudi krepko ukanje ni izostalo. Prehitro se minule ure veselice, ko smo pa odhajali, izražali smo željo, naj bi društvo priredilo všecko, leto ob žegnanju takoj veselico, ki mu gotovo prinese kakor letos velik uspeh. Prodalo se je nad 1100 vstopnic. Veselico so posetili tudi g. župan in državni poslanec Ivan Hribar z milostno gospodro, deželni poslanec gospod dr. Triller, zdravnik g. dr. pl. Fodor in dr. Šperger in drugi.

Sokolski zlet v Hrastniku. »Domovini« se piše: Sokolski zlet v Hrastniku je bila krasna prireditev. Kaj takega še Hrastnik ni videl! Nemškutarijem se je sijajno dokazalo, da je Hrastnik slovenski! Sprejem došlih Sokolov na kolodvoru je bil dostojen in prešeren; sprejeli ste jih hrastniški in trboveljski požarni brambe ter godba »Pazniškega in delavskega podpornega društva«. V imenu občine je pozdravil drago goste podžupan g. Ivan Kramar, v imenu hrastniških Slovencev g. jurist Roš, v imenu požarnih brambovcov g. Alb. Kramar. Odzdravil je starosta celjskega »Sokola«, g. dr. J. Karlovsek. Nato pa je šel cel sprevid v slavnostno okrašen Hrastnik, v katerem so vihrala slovenske trobojnice in je pozdravljalo slovenske trobojnice z raznimi lepimi napisimi. Pri hiši konsumnega društva so postavili slavolok rudarji z napisom:

Borilcem svobode nazdar! Rudarji. S hiše je poleg rdeče zastave vihrala slovenska trobojica — v znak, da čuti hrastniško rudarstvo narodno! Lepo je sprejelo hrastniško narodno ženstvo Sokole: z mosta rudniške železnice je letelo na nje cvetje, šopki in lipovi venci. Zastav je bilo v sprednu pet: obeh požarnih bramb in vseh treh sokolskih društev Brežice, Celje, Zagorje. Pred javnim telovadnim nastopom je krasno razložil zbranemu mnogobrojnemu občinstvu starosta slovenske sokolske zveze, g. dr. Oražen, pomen sokolstva in navduševal zbrane Hrastničane in Trboveljčane k ustanovitvi lastnega »Sokola«. Nastopilo je dvakrat pri rostih vajah 21 Sokolic iz Zagorja, katerih telovadba je izvala bučen aplavz, in 40 Sokolov. Telovadilo se je tudi izborna na orodju. Pozneje se je razvila živahnja ljudska veselica. Nemškutariji so bili mirni; le zvečer, ko je odhajal vlak na Zidan most in Celje, so pri Drstvenščku presuljivo živigali. Dokazali so vsaj, kako zelo jih je jezik zmagonesen pohod Sokolov po Hrastniku in kako zelo nas more zadovoljevati uspeh zleta.

Izrebane porotniki za tretje porotnisko zasedanje, ki se prične z dnem 31. avgusta 1908. Glavni porotniki: Adamič Ivan, posestnik na Šutni; Bergman Karel, gostilničar in posestnik na Glincah; Chianta Josue, posestnik v Landolu; Dacar Josip, trgovski sotrudnik in posestnik; Dečman Anton, tovarnar in posestnik, oba v Ljubljani; Dolničar Matija, gostilničar in posestnik v Šmartnem; Gjud Aleksander, brivec in posestnik v Ljubljani; de Gleria Anton, posestnik v Dolenjem Logatu; Javornik Franc, trgovec in posestnik na Glincah; Jeršinovec Friderik, strojar in posestnik na Vrhnikih; Klun Stefan, posestnik v Ljubljani; Klinar Andrej, posestnik in gostilničar na Plavžu; Knez Ivan, trgovec in posestnik v Ljubljani; Konšek Franc, posestnik na Trojnah; Kregar Andrej, mizar in posestnik v Vižmarjih; Kunc Alojzij, krojač v Ljubljani; Majaron Ivan st., posestnik in trgovec v Borovnici; Mesar Jakob, posestnik in gostilničar na Jesenicah; Merzelj Anton, trgovec in posestnik na Igu; Orehek Matovž, trgovec in posestnik v Ljubljani; Konšek Franc, posestnik na Trojnah; Pire Ciril, trgovec v Kranju; Planinšek Karel, trgovec v Ljubljani; Razboršek Janez, trgovec v Šmartnem pri Litiji; Sajovic Ivan, trgovec v Kranju; Schulz Ferdo, muzejski asistent v Ljubljani; Skubic Ivan, mokar in posestnik v Spodnji Šiški; Starje Franc, sobni slikar, Škof Anton, trgovec, oba v Ljubljani; Sušteršič Franc, gostilničar in posestnik na Preski; Tomaz Feliks, kamnosek in posestnik, Vrhovec Jožef, posestnik, oba v Ljubljani; Weinberger Franc, posestnik v Zagorju; Zalar Michael, posestnik in gostilničar v Radovljici; Zatler Franc, kamnosek in gostilničar v Dolnicih.

Nadomestni porotniki: Adamič Ivan, vrvar in posestnik; Boegel Leopold, klepar; Jerina Josip, posestnik; Kmetetz Simon, agent; Morgutti Valentin, marker in posestnik; Sever Franc, mesar in posestnik; Smole Anton, posestnik; Zajec Franc, brivec in Zalar Matija, pek, vsi v Ljubljani.

Ogenj. V petek je začdal 4letni Alojzij, sin posestnika in župana Francia Florjančiča v Št. Petru pri Novem mestu, domač kozolec. Ogenj se je hitro razširil na kozolce Josipa Bojanca, Marije Erste, Marije Jakše, na drug kozolec Florjančičev ter na župni kozolec Št. Peterski. Vsi ti kozolci so pogoreli z žitom vred. Škoda je 8500 K, zavarovalnina pa znaša le 1300 K. Pogorela bi bila lahko vsa vas, da ni domača požarna bramba bila takoj na licu mesta in omejila požar.

Posledica bojkota piva. V Gradcu izvaja prebivalstvo dosledno bojkot piva. Posledice bojkota se že kažejo. Nemški listi namreč poročajo, da bo pivovarna v Gössu s 1. avgustom ustavila obrat, ako do tedaj občinstvo ne preneha z bojkotom.

Nemški poraz. Rumo v Slavoniji so imeli doslej Nemci v rokah. Zdaj so občino dobili v roke Srbi in sicer je izvoljen za župana Jovan Rogulin, pristaš »Srbohranove« stranke.

Dramatično društvo. V Trstu sta 26letni Franc in 14letni Emil Grdol ukradla več eksplozivnih stvari in jih spravila na pripravljen kraj, da bi jih nihče ne dobil. Ko sta prišla ponje, da bi jih odnesla drugam, so eksplodirale. Oba sta bila hudo ranjena po vsem telesu, vsa led razstrelbe se je pa podrla tudi stena neke nove stavbe in nastal je ogenj, ki ga je morale priti pogasiti požarna bramba. Ranjenca so odpeljali v bolnišnico.

Deseti brat na Muljavi. Dne 9. avgusta t. l. priredila dijaštvu iz Dolenjske s prijaznim sodelovanjem cenz. gospodin iz Krke in Gorečje. Vasi na Muljavi pri Zatiču in Gorečju Govčkarjevo narodno igro »Deseti brat« v prostorih g. Hočevarja. Obenem se vrši

prostom. Preskrbljeno bo za dobro jed in izvrstno pijačo. Igra se je na meravala vprisoriti že lani, pa je bila vsele nepričakovanih zaprek odgovodena na letošnje leto.

Onemoglost svojo prizvajajo. Iz Celja se nam piše dne 26. julija: Ubogega Terscheka, ki je prodal svojo imovino Slovencem, celjska „Deutsche Wacht“ v svoji zadnji stekli silno prijema. Očita mu izdajalstvo in pravi, da kaj enakega sploh še ni doslej kak Nemec v Celju storil. Napisled pa pride z barvo na dan. Hudo, prehudo — pravi — se godi celjskim Nemcem. Njih posest je v silni nevarnosti napram agresivnim Slovencem, ki posedajo tolikanj denarnih sredstev. „Dieser Besitzübergang ist ein schwerer Schlag für die deutsche Sache in Cilli. — Wir stehen gegenwärtig allein da, ohne Unterstützung von auswärts, gegenüber einem mit reichen Geldmitteln ausgestatteten übermächtigen Gegner.“ Davno smo že vedeli, da je vaše nemštvo na papirju prav preširno, dejansko pa silno klaverno. To smo trdili vedno, a zdaj ravno tisto sami priznavate. Nam tudi prav. Le malo potrpijenja še, pa bode s časom vse bolje. Čas je najboljši lečnik. Na svidenje!

Fata morgana v Gradcu. Iz Gradca se piše od pretekle srede: Danes zvečer je bilo tu videti kako nanavadno naravno prikazen. Na zahodu mesta se je na jasnem neoblačnem nebnu nadomama prikazala podoba rečne pokrajine, ki je bila na obrežju porašena z visokim drevjem. Čez reko je bil širok most. Točno ob polu 9. se je pripeljal parnik, iz katerega dimnika se je vzdigal gost dim, in se počasi odstranil. Prikazen je trajala kakih 10 minut. Nebo na zapadu je bilo prav posebno razsvetljeno.

Poučno potovanje učencev kmetijske šole na Grmu. Z učenci kmetijskega zavoda na Grmu napravita vodja Rohrman in adjunkt Zdolsek poučni izlet v Vipavsko dolino in na Primorsko, ki bo trajal od 28. do 31. t. m. Na tej poti bodo izletniki ogledali gospodarske naprave v Marijanšču v Ljubljani, zadružno mlekarino in nekatera druga gospodarsna na Vrhniku, trtnico in silnico v Št. Vidu pri Vipavi, vipavske vigngrave na pešpoti od Št. Vida do Slapa, državno trtnico na Slapu, trtnice nasade grofa Lanthierja na posvetnem nekdanje šole na Slapu, zadružno vinsko klet kmetijskega društva v Vipavi, nasade in živinorejo kmetijske šole v Gorici, trtnico, vinoigrade, zelenjadne kulture in živinorejo na veleposetvu barona Ritterja v Monastiru pri Ogleju.

Društvena godba ljubljanska koncertuje jutri zvečer pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika Vaclava Talicha na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Grozovita in tajinstvena tragedija. Kakor smo sporočili včeraj, je v Trstu težak 22letni Viktor Lakovič, ko je levil morske pajke, potegnil iz morja žensko glavo, ki je moral biti pred kratkim odsekana. Bila je to glava lepo deklince, stare kakih 20 let in kakor kaže plemenitost potez, finega meščanskega dekleta. Neki poseben izraz v licu pa tudi koder nepristnih las je dajal soditi, da se gre za kako lahkoživko. Glava je bila čisto odsekana od trupla tiki pod podbradkom, tako da ni zapaziti niti sledu po vratu. Rez je tako ravan, kakor da bi šlo tu za delo glijotine. Glava je bila gotovo odsekana z neko ostro sekiro morda v enem samem mahljaju. Zdravnik dr. Xydius je konstatiral, da je glava morale biti v morju k večemu 36 ur. Glavo je morile bržkone odsekala, ko je bilo telo že mrtvo; to je soditi tudi po tem, da niso poteze na licu nič posebno popačene, le usta in oči pridajo o poslednjem obupnem strahu. Včeraj zvečer se je razširila vest, da je bilo truplo najdeno v neki hiši v Rojanu. Kakor znano, je bila glava zavita v papir. Na tem papirju se je našlo napisanih nekoliko muzikalnih not in eno ime. Na podlagi tega važnega indicija je policija poizvedovala v tej smeri in poizvedbe so nepridokovano uspele. V hiši št. 272 v Rojanu (nad župniščem), lastnini gospe Katarine Celič, stanuje nekaj časa sem in je upravitelj in zaupnik lastnice, neki Julij (po drugi verziji Friderik) videz Födran pl. Födransberg, kaj poseben čudak in samotar. Födran je umirovljen inženir avstrijske mornarice in je bil tudi nekaj časa uslužben pri avstrijskem poslanstvu v Carigradu. Vkljub njenemu samotarenju je vendar tupatam sprejemal vhišo kako elegantno žensko. Včeraj zvečer ob 7. torek so videli ljudje, kako je mnogo policijskih agentov in komisarjev spremjalo Födrana v njegovo stanovanje. Skupaj z njimi je bil tudi kovač Bandlovtovar, da bi odprl vrata stanovanja. Na enem papirju, v katerega je

bila zavita najdena ženska glava, je bilo namreč zapisano ime tega Födrana; tega je policija takoj poiskala in arretirala. Ko so odprli stanovanje in je preiskali, našli so v nekem kovčku razkosane ostanke trupla umorjene ženske, ki so bili zaviti v ungu. Bilo je sedem komadov: roke in noge v kovčku, dreva v rešetu, drugo truplo v neki omari. (Po neki nekontrolirani verziji so bili ti razkosani ostanki že pripravljeni v sabočkih za poštno odpošiljatev na razne kraje na imaginrne naslove; dva zabočka je morile že oddal na pošto in so jih tam našli.) Vse ostanke so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Justu. Födran je vse tajil. Ali odvedli so ga v zapor pod močno eskorto redarjev. Govori se, da je Födran, ki je živel mnogo časa v Egipetu, imel hčerkko z neko tamošnjo žensko. Ta hčerkka je po neki verziji — nešrečna žrtva tega grozneg zločina. Videli so jo pred štirimi dnevi skupaj s Födrantom; prišla je baje v Trst iz Aleksandrije. Imela je od 20 do 24 let in je te dni stanovala z očetom. Sosedje so tudi slišali, da sta se oba te dni večkrat prepriala. Po drugi verziji zopet bi bila umorjena ženska neka kanconetstinja od Caffè Chantant, imenom Floreani Fabro, ki je svoječasno pela pri „Gambriuu“ pod „umetniškim“ imenom „Luce“. V soboto bi bila moralna peti v Barovljah, ali se je oprostila, češ, da ji tega njen „vzdržavatelj“ ne dovoljuje. V soboto ponoči so sosedje videli luč v Födranovi sobi in ob neki urri (nekdo pravi po dnevi, drugi počasi) so slišali obupno vpitje in potem jadikovanje: „Aiuto papà!“ Drugi zopet pravijo, da je ženski glas zakričal: „Daj mi 200 tolarijev, da ne, grem na policijo!“ Policia je kar obmolknile in se je moglo od nje le malo poizvedeti. Policijski uradnik je povedal nastopno: Uvažajte, da je mnogo vzrokov, radi katerih je Födran smatral krivim umora, uvažajte hišno preiskavo (našel se je velik nož in bodalo, ki sta služila za izvrševanje zločina), ostane v zaporu. Policia ni v stanu dajati nadaljnih informacij. — Födran je doma iz Kamnika in je star 48 let.

O te ženske. Služkinja Helena B. je imela krojaškega pomočnika Ivana Sekula za ljubimca. Pred kratkim pa je njeno srce nehalo goreti za Sekula, kateremu je dala »korbo«, srce pa je oddala kleparskemu pomočniku Viljemu Rodiču, nad katerim je Sekula od tedaj kuhal svojo jazo. Snoči pa se je hotel Sekula nad Rodičem temeljito maščevali. Povabil je s seboj nekega prostaka c. in kr. 17. pešpolka, s katerim sta čakala pred večnimi vratimi v Janez Trdnovi ulici Rodiča. Ko pride ta s Helenico do kritične hiše, zapazi, kako maščevanja željno pričakujeta vojak in Sekula z odprtimi noži osvette. Naglo jo pocedi, kar so ga mogle nesti noge in se s tem reši napada, Helenica pa je ostala sama in veselilo jo je, da se njenemu angelčku ni pripetilo nič žalega.

S ceste. Danes dopoldne je v Ilirskeh ulicah obležal 27letni samski dinar Jakob Gartner iz občine Selca pri Škofji Loki. Ker je neozdravljiv, so ga oddali v tukajšnjo hiralnico.

Cigavo je kolo? V Möllbrücknu so zaradi nekega delikta aretovali delavec Franceta Mačka iz Kanderšpri Litiji. Navedenec je imel pri sebi dobro ohranjeno kolo prostega teka, ki ima na zavoru črke B. S. A., na prestavni pa številko 310.844 in črki R. D. Ker je kolo dvomljive provevnice, se mu je konfiskovalo. Lastnik naj se zglaši zanj pri mestni policiji ljubljanski.

Aretovan je bil včeraj brezposelni hlapец Ivan Plestenjak iz Lesnegra brda pri Vrhniku. Navedenec je pred kratkim popival z delavcem Ivanom Primškom in nekim prodajalcem sodovice. Ko so jih ob 9. zvečer postavili v neki gostilni zaradi nadležnosti pod kap, so se šli hladiti v Šolski drevored. Ker jih je že žajalo, je šel sodovičar na Marijin trg, po vozičku s sodovico z namenom, da jim žejo ugasi. Ker je Plestenjak vedel, da ima Primšek v culici zaviti 100 K, mu jih je eskamotiral in odšel. Ko je policija Plestenjaka prijela, je imel pri sebi le še 52 K, za ostal denar pa si je baje nakupil oblike, deloma ga je pognal pa po grlu. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Divje vpitje in razsajanje po Hilserjevih ulicah. Snoči ob polu 1. se je pridrvela ponocnjaška drhal in vpila in razgrajala, da je vse prebilalstvo bilo po konci. To se dogaja v tej ulici kar v navadi osobito ob nedeljah in praznikih. Kje so vendar možje postave. Ker je očitno premalo redarjev, naj se policija pomozni.

Ne skakajte med vožnjo na vlake! Ko je predvčerajšnjem ponocni poštni vlak že vozil dalje, je skočil vkljub svarilu uslužbencev neki pasażer na voz. vsled česar so moralni vlak vstavil. Ko je pasażer potem skočil znotra na tla, je pri skoku pa-

del in se na levi roki lahko poškodoval.

Ogenj. Včeraj popoldne je začela goreti v sušilnici Marije Steletove na Poljanski cesti št. 26 slanina, ki je bila last mesarja Franceta Rodeta iz Device Marije v Polju. Oddelek reševalnega in gasilnega društva je bil naglo na lici mesta, a ni stopil v akcijo, ker so ogenj med tem časom že domači pogasili. Rode ima 120 K škode. Ogenj je nastal vsled tega, ker je bila Rodetova preveč zakurila.

Prememba posesti. Restavrater v hotelu »Gražiar« na Dunajski cesti g. Anton De Schiava je kupil hišo od g. Leopolda Blumauerja v Kolodvorskih ulicah št. 26 za 83.000 K.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo v Ameriko 29 Hrvatov, načaj je prišlo pa 92 Slovencev. V Beljak je šlo 10, nazaj se je povrnilo pa 16 Hrvatov. Predvčerajšnjem je prišlo iz Amerike 40 Slovencev in Hrvatov, v Hev jih je šlo 60, v Inomost pa 30.

Izgubljeno in najdeno. Služkinja Ana Maverjeva je izgubila manjšo vsoto denarja. — Desetnik Peter Burger je izgubil bankovec za 10 K. — Trgovski vajenec Jožef Vidic je našel srebrne zapestnice. — Paznik Fran Kozina je našel črn dežnik. — Šolski učenec Stanislav Kratschwil je našel denarnico z manjšo vsoto denarja.

Drobne novice.

Samomor defravdanta. Občinskega tajnika Hlavača, ki je v Likušinu poveril 100.000 kron, so našli v nedeljo v Karlovem Tynu pri Pragi. Zastrupil se je z morfijem.

Velika vremenska katastrofa se je prigodila v Sungurliju v Maliji Aziji. Povodenje je odnesla 119 hiš. Uttoni je na statone ljudi.

Kolera se je pojavila v gubernijah Astrahan in Saratov na Ruskem.

Nesreča na reki Inu. Pri Brikslegu na Tirolskem je ob mostu noco butil čoln, v katerem je bilo pet oseb. Čoln se je preobrnil in utonilo nekje pet oseb.

Pri trganju planink sta v četrtek pri Boeve ponesrečila dva topničarja iz Beljaka. Četovodja je bil na mestu mrtev, korporal pa se je težko poškodoval.

Umetnost.

Nove muzikalije. Slavni skladatelj slovenske himne »Naprej zavasta Slave!« g. Davorin Jenko je izdal na lastne troške »18 slovenskih pesmi« za moški in mešan zbor, za eden glas, dva glasa in klavir. Cena 4 K, s poštnino 20 v več. Dobijo se v »Glasbeni Matici« in pri knjigotržcih. Priporočamo prav toplo slovenskim pevskim zborom to najnovješo zbirko.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Za dimnikarja se je preoblikoval. Edvard Roš, slikar v Spodnjem Vodmatu, si je izumil poseben način sleparjenja. Preoblikoval se je za dimnikarja in hodil po vaseh, trdeč, da je poslan od deželne vlade in okrajnega glavarstva v to svrhu, da pregleda vse tiste hiše, ki so bres dimnika, češ, da jih namerava vlada takim hišarjem zgraditi brezplačno, le neke male prispevke mora dotičnik položiti. In kdor bi tega ne storil, bo kaznovan z denarno globo, ali pa z zaporom. Rošu se je posredilo od osem strank na ta način slepariti 56 K, le dve stranki za 11 K 85 v ni mogel v svoje zanke ujeti. Obdobjene prav, da ga je k temu zapeljal neki Stampel, kar pa ni res, ker je ta leta 1903 umrl. Obsojen je bil na 5 mesecev ječe.

Tatinska ciganka. Matilda Brajdič, ciganka, pristojna v Pliberku, je poskušala pri zlatarju Eberlu na Mestuem trgu izmakniti zlat prstan z diamantom, kar se ji pa ni posredilo, ker je gospodar prstan takoj pogrešil. Koj na to je pa vzela stinarju Francetu Krškoviču par hlač, jih je policija pri njej našla. Vzlio njeni ciganski nedolžnosti je bila obsojena na 3 mesece težke ječe.

Trije prestopadi. Janez Mlakar, gostač sin v Biglju, je bil jezen na Makovčevu rodbino. To sovraščovo je izviralo zaradi peteline, katerega je brat Janeza Mlakarja, slabounni Tone, letosni predpust ubil, kar so Makovčevi orožnikom nasnanili. Dne 29. marca t. l. je našel Nace Makovček vodnik v vodnjaku v vežo. Mlakar, ki je žel za njim, ga vpraša, zakaj je njegova mati otočenčevna (Mlakarjevo) sestro smrtila. Mlakar ga udari z roko po glavi, potem ga pa vrne z vso silo ob tla. Z združenimi močmi se je vendar posredilo Mlakarja in večje izrinuti. Obdobjene pa le ni še dal miru; prišel je kasnejši, da je Makovčevi v sobi okoli mine sedeli, oboroženi s sekiro, s ka-

tero je zamahnil proti glavi Franceta Makovca, s krikom: »Zdaj boš videl, kaj so Previki!« in gotovo bi mu bil glavo prakial, da se ga ni v tistem trenotku okoli pasa ovila Helena Makova. Ostrina sekire je zadela Franceta Makovca na desne medlehti ter ga težko poškodovala. Nekaj tednov po tem dogodku je popival Mlakar z Janezom Grilom iz Podbrda, Alojzijem Klopčičem iz Požarnice in dñinarem Francom Majestom pri Janezu Bregarju v Brinju. Nekoliko od čaganja opiti, so napadli prvi trije Majestov, ker je fante na korajko klicali. Mlakar ga je vrgel na tla in se vlegel nanj. Gril ga je udaril pod levim kolennom s kolcem, da se je ta slomil, Klopčič pa je pa še nato ravno tja mahnil s kosom polena. Majest je bila zlomljena leva noga. Gril priznava svoje dejanje, med tem ko tovariša tajita. Mlakar je bil obsojen na 15 mesecev težke ječe, Gril na 4, Klopčič na 3.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dmitrij Slovanski u. nrl.

Bukarešta, 28. julija. Tu je umrl Dmitrij Agrenjev Slavjanski, znameniti vodja ruske vokalne kapele. Slavjanski je bil na svoji zadnji umetniški turneji po Evropi in je spomladi s svojim zborom še koncentriral v Ljubljani.

Razpust karlovs ega cerkvenega kongresa.

Karlovci, 28. julija. Danes ob 10. dopoldne je bil otvorjen srbsko pravoslavni cerkveni kongres. Po pozdravnem govoru škofa Mirona Nikolića je posebna deputacija šla po kraljevega komisarja Güntherja. Radična stranka je sklenila pri volitvi patrijarha oddati svoje glasove vladiki Žmejanoviću. Ker je vlast nasprotna tej kandidaturi, se splošno pričakuje, da bo kongres razpuščen, ako se v zadnjem času radikalci ne zedinijo za kakšnega drugega kandidata.

Češke ministra — tajna svetnika.

Dunaj, 28. julija. Trgovinski minister dr. Fiedler in češki minister rokaj Prášek sta imenovana za tajne svetnike.

Padeč hrvaškega bana.

Budimpešta, 28. julija. Kocka je padla. Wekerle, ministrski predsednik, se je končno odločil, barona Raucha pustiti na cedilu. Baron Rauch bo meseca septembra odstopil in za njegovega namestnika bo imenovan grof Miroslav Kulmer.

Sestanek v Revelju.

Revolj 28. julija. Na carski jahti Standard je bil snoči slavnostni banket. Napitnici carja Nikolaja in predsednika Fallieresja naglavata prijateljsko zvezo med Rusijo in Francijo z željo, da se ta zveza v bodoče še poglobi in okrepi kot zalog evropskega miru.

Splošno pomilovanje na Turškem.

Carigrad, 28. julija. Pred Visoko Porto v Stambulu se še vedno prirejajo hrupne manifestacije. Včeraj popoldne je

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani".
Uradni kursi dan, borza 27. julija 1908.

Naložbeni pristop:

	Dana	Blago
42% majska renta	96/60	96/80
42% srebrna renta	99/20	99/40
4% avstr. kronska renta	96/70	96/90
4% zlata	116/10	116/30
4% ogrska kronska renta	9/90	9/10
4% posojilo dež. Kranjske	97/75	98/75
4% posojilo mesta Špijet	100/10	101/10
4% Zadar	99/20	100/20
4% bos.-herc. železnikov posojilo 1902	98/45	99/45
4% češka dež. banka k. o.	97/95	98/25
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	97/15	98/15
4% pešt. kom. k. o.	109/76	110/25
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	98 -	99 -
4% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	98/25	99/25
4% z. pis. ogr. hip. ban. obič. lokalnih žel. leznik d. dr.	98/50	99/50
4% obič. češke ind. banke	98 -	99 -
4% prior. lok. žel. Trst	99/90	100/75
4% prior. dolenskih žel.	98 -	99 -
4% prior. juž. žel. kup. 1/1/4 avstr. pos. za žel. p. e.	271/2	273/25
4% srbske & frs. 100- turške	99 -	100 -
Srečke	151/70	153/70
od l. 1860%	261 -	265 -
tizake	142/25	146/25
zem. kred. i. emisije	266/50	272/52
II. ogrske hip. banke	259 -	265 -
srbske & frs. 100- turške	186/20	187/20
Basilika srečke	22 -	22 -
Kreditne	470 -	480 -
Imoške	108 -	118 -
Krakovske	111 -	121 -
Ljubljanske	61 -	67 -
Avstr. rdeč. kriza	50/10	54/10
Ogr. Rudolfove	26/51	28/15
Salcburske	68 -	72 -
Dunajске kom.	111 -	121 -
Dolnica	492 -	502 -
Južne železnice	116/75	117/75
Državne železnice	692/10	693/20
Avstr.-ogrske bančne delm.	1730 -	1740 -
Avstr. kreditne banke	618/25	619/25
Ogrske	735/50	736/50
Zivnosteniske	238/25	238/50
Premogokop v Mostu (Brž)	710 -	710 -
Alpinske montane	667/50	668/50
Praške žel. ind. dr.	2685 -	2695 -
Rima-Murányi	550/25	551/25
Trboveljske prem. družbe	260 -	263 -
Avstr. orožne tovr. družbe	530 -	534 -
Ceške stakadne družbe	168/50	170 -
Valuna	11/35	11/39
20 franki	19/04	19/17
20 marke	23/51	23/53
Šoverigns	23/98	24/03
Marke	117/35	117/55
Laški bankovci	95/35	95/52
Rublji	2/51	2/52
Dolarji	4/80	5 -

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 28. julija 1908.

Termin.

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 11.17
Rž za oktober . . . za 50 kg K 9.43
Koruza za avgust . . . za 50 kg K 7.50
za maj 1909 . . . za 50 kg K 7.80
Oves za oktober . . . za 50 kg K 8.24

Efektiv.

Nespremenjeno.

2592

Podpisani naznajajo vsem srodnikom, priateljem in znancem pretužno vest, da je njih ljubljeni soprog, oziroma oče, brat in stric, gospod

Jakob Dermota
posestnik in usnjar

danes, dne 27. julija ob 5. zjutraj v 61. letu starosti, po daljši mučni bolezni ter previden s sv. zakramenti zaspal v Gospodu.

Pogreb se boste vršili dne 29. julija ob 8. zjutraj v Železnikih iz hiše žalosti št. 32 na domače pokopališče. Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Železniki, 27. julija 1908.

Frančiška Dermota, soprga. — Dr. Anton, Jakob, Mihail, sinovi. Marija, hči.

Zahvala.

2593

Štejemo si v dolžnost, da se s tem odkritoščno zahvalimo za vse mnoge dokaze i risičnega sočutja ob smrti našega iskrenljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Josipu Vidmarju

mestnega vodovodnega strojnika

zlasti pa za lepe poklonjene vence. Posebno se pa zahvaljujemo g. dr. Jenku ter ostalim gg. magistratnim uradnikom in praktikantom, cenj. osobju mestne eletrarne in mestnega vodovoda, slav. veteranskemu in galsiuemu društvu ter sl. društvu delovodij, sploh vsem, ki so spremili rajnika k večnemu počitku. Vsem srčna hvala.

V Ljubljani, 27. julija 1908.

Žalujoči ostali.

Klobuki se sprejema v popravo.

Due hiši

na glavnem trgu v Spodnji Ščaki, zraven cerkve, sta tako naprodaj. V hišah, ki se dobro obrestuje, se nahaja več stanovanj. Preda se tudi že parcelirani stavbi

prostor

za 30 lepih hiš. 2598-1
Kupci naj se obračajo pisemo na Jos. Seidla v Spodnji Ščaki

Ob vsakem vremenu!

HOTEL „ILIRIJA“

v Ljubljani.

Jutri, v sredo, 29. julija

velik KONCERT

popolne
Ljubljanske društvene godbe
pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika
Vaclava Talicha.

Začetek ob 8. Ustop prost.

Na obilen obisk vladivo vabi
Marija Novak
hotelirka.

Ob vsakem vremenu!

The Royal Wonder Bio

The greatest Bio-Theater of the world. 2521-2

Danes, 28. in jutri, 29. julija premierna

predstava

v Luttermannovem drevoredu
Vsake tri dni nov spored.

Izvleček iz sporeda:

V avtomobilu okoli sveta. Otroško zavetišče.

Umetniške tečje iz Bio-Variete:

2. Garda strahov. Žive karte. 3. Piruh (kolorirano). 4. Amor za kulismi. — Izgrom iz rodne hiše. — Vestalka. — Nočni čuvaj. Drama v več slikah. — Veselo vsakovrstnosti. — Povesti o Pavlihu. Opremljena točka v mnogih slikah. 2589-2

Vsak dan predstava.

Začetek ob polu 9. zveter. — Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. ur.

Cene: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1-60 K; I. prostor 1-20 K; II. prostor 80 vln.; III. prostor 80 v.; IV. prostor 40 v.

L. Geni M. Gavril
ravnatelj poslovodja.

Hiša

Ponudba pod „A. F.“ postopek re-

stante Podnart.

majhna, z vrim se kupi ali pa vzame na več let v najem, najraje na Cerenj-

niku.

2551-3

pripravna tudi za pisarno, se odda takoj v Gospodinjih ulicah štev. 7.
Natančneje se izvede v trgovini A. Kunu, Dverski trg št. 7. 2515 3

Pozive se v upravnitvu „Slov. Naroda“. 2436-3

2595-2

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

2565 25

Lepa prodajalna

pripravna tudi za pisarno, se odda

tako v Gospodinjih ulicah štev. 7.

Natančneje se izvede v trgovini A. Kunu, Dverski trg št. 7. 2515 3

2590-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

2265 25

se sprejme pri Rudolfu Rusu v Kranju.

2265 25

Urarski učenec

se sprejme pri Rudolfu Rusu v Kranju.

2265 25

Stanovanje

s 3-4 sobami in z vsemi pritiklinami se sprejme tako.

2590-1

Ponudba pod „Hauptmann“ na

uprav. „Slov. Naroda“.

2550-3

za kovačko obrt

14 do 15 let star, sprejme se pri

Ivanu Setini, kovaču v Zgornji

Ščaki št. 60. 2550 3

Sprejemem tako v delo

slikarskega pomočnika

in 2568-3

učenca.

ANTON SOKLIČ

slikar in pleskar v Kranju.

2550 3

Trgovski sotrudnik

mlad, dobro izuren v špecijski in

železniški stroki, več običajnih dejelih jezikov,

z dve in pol letno prakso,

želi premeniti dosedanje službo.

</div